

Témakörök az ELTE Kommunikáció- és médiatudomány alapszak államvizsgájához

- 1. témakör: Társadalomtudományi alapok**
- 2. témakör: Társtudományok (több témakörből választható egy)**
- 3. témakör: Vizualitás és kommunikáció**
- 4. témakör: Médiajog**
- 5. témakör: A tömegkommunikáció története**
- 6. témakör: Média és politika**
- 7. témakör: Médiaelmélet (több témakörből választható egy)**

1. témakör: Társadalomtudományi alapok

Giddens, Anthony, *Szociológia*, Budapest, Osiris, 1995: 113-176; 221-284; 307-344; 377-405 o.

Andorka Rudolf, *Bevezetés a szociológiába*, Budapest, Osiris, 1997: 152-190; 351-377; 433-459. o.

Hall, Stuart, « A kulturális identitásról », in *Multikulturalizmus* Feischmidt M. (szerk.), Budapest, Láthatatlan Kollégium – Osiris, 1997: 60-85. o.

2. témakör: Társtudományok (a felsoroltakból egy választandó: Gagyi Ágnes, György Péter, Margitházi Bea, Müllner András, Szilágyi-Gál Mihály előadásai, illetve bármilyen más társtudományi kurzus szakirodalma)

2/I. Szociológia (Gagyi Ágnes)

Émile Durkheim: Mi a társadalmi tény? (A szociológia módszertani szabályai, részlet), in Felkai-Némedi-Somlai szerk: *Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig*, ÚMK, Budapest, 2005, 273-279.

Max Weber: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme (részlet), in Felkai-Némedi-Somlai szerk: *Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig*, ÚMK, Budapest, 2005, 550-585.

Jürgen Habermas: A nyilvánosság társadalmi struktúrái (81-115), in *A nyilvánosság szerkezetváltozása*, Osiris, Budapest, 1999

Richard Sennett: A közönség: idegenek gyülekezete, in *A közéleti ember bukása*, Helikon, Budapest, 1998, 57-77.

Richard Sennett: Köz- és magánszféra, in *A közéleti ember bukása*, Helikon, Budapest, 1998, 103-121.

Richard Sennett: Végkövetkeztetés: Az intim szféra zsarnoksága, in *A közéleti ember bukása*, Helikon, Budapest, 1998, 361-364.

Bronislaw Malinowski: Az individuális organizmus a kultúra körülményei között, in Paul Bohannan – Mark Glaser szerk.: *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*, 381-405.

Clifford Geertz: Sűrű leírás, in *Az értelmezés hatalma*, Századvég, Budapest, 1994, 194-228.

Karl Marx: A tudat termeléséről, in Karl Marx – Friedrich Engels: *A német ideológia*, Magyar Helikon, Budapest, 1974, 46-62.

Pierre Bourdieu: Az értelmiségi hagyomány és a társadalmi rend megőrzése, in *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*, Gondolat, Budapest, 1978, 7-70.

Pierre Bourdieu: Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke, in Felkai-Némedi-Somlai szerk: *Szociológiai irányzatok a XX. Század elejéig*, ÚMK, Budapest, 2005, 431-445.

Pierre Bourdieu: Különbségek és megkülönböztetések, in *A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése*, Gondolat, Budapest, 1978, 136-150.

2/II. Kulturális antropológia (György Péter)

Benedict Anderson: *Elképzeltek közösségek*, L'Harmattan Atelier Budapest, 2006.

Scott Lash: Critique of Information, SAGE 2002.
John Tomlinson: Globalization and Culture, Polity, 1999.
Scott Lash and Celia Lury: Global Cultural Industry, Polity, 2007.
Sebők Marcell (szerk.): Történeti antropológia, Replika Könyvek, Budapest, 2000.

2/III. Film- és médiaszociológia (Margitházi Bea)

1. Francesco Casetti (1999): A film szociológiája. In: *Filmelméletek 1945–1990*. Osiris. 104–125.
2. Hall, Stuart (2002): Kódolás és dekódolás. In: Bókay-Vilcsék-Szamosi-Sári szerk.: *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. A posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig*. Osiris. 423–433.
3. Hammer Ferenc (2004): Közbeszéd és társadalmi igazságosság. *Médiakutató*1. http://www.mediakutato.hu/cikk/2004_01_tavasz/01_kozbeszed/
4. Margit Patrícia: A nők reprezentációja. *Médiakutató* 2002/3. http://www.mediakutato.hu/cikk/2002_03_osz/06_a_nok_reprezentacioja/01.html?q=reprezent%E1ci%F3#reprezent%E1ci%F3
5. Jászberényi József: Az „öregek” nem is léteznek? Az időskorúak ábrázolása a magyarországi televíziós reklámokban. *Médiakutató* 2008/4. http://www.mediakutato.hu/cikk/2008_03_osz/03_oreg_idos_reklam/01.html
6. Earl Babbie: Beavatkozás-mentes vizsgálatok: A tartalomelemzés. In: Uő.: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi, Bp., 2003. 338–356.
7. Stephen: Hatalom és fájdalom. Tartalomelemzés és a pornográfia ideológiája. (Kiss Balázs ford.) In: Nagy Zsolt (szerk.) *Tarantino előtt. Tömegfilm a nyolcvanas években*. Új Mandátum Kiadó, 2000. 212–232. old.
8. Herman József–Mester Mónika (2001): A rádiós hírszerkesztés alapjai. *Médiakutató* 4: 128–137. http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_03_osz/10_a_radios_hirszerkesztes_alapjai/
9. Bajomi-Lázár Péter (2006): Manipulál-e a média? *Médiakutató* 2: 77–90. http://www.mediakutato.hu/cikk/2006_02_nyar/04_manipulal-e_a_media
10. Ang, Ien (1995): A Dallas és a tömegkultúra ideológiája. *Replika* 17–18: 201–214.
11. Angelusz Róbert–Tardos Róbert (2002): Televíziós nézői típusok a kereskedelmi televíziók térhódítása nyomán. In: Terestyéni Tamás szerk.: *Magyarországi médiumok a közvélemény tükrében*. Budapest: ORTT. 59–86.
12. Munk Veronika: Sztárság, elméletben. *Médiakutató* 2009/3. http://www.mediakutato.hu/cikk/2009_01_tavasz/01_sztarsag_elmeletben/01.html
13. Felföldi Barnabás: „Madonna brutális anorexiásnak tűnik nekem...” Társadalomelméleti közelítések a sztárdiskurzus megértéséhez. *Médiakutató* 2009/3. http://www.mediakutato.hu/cikk/2009_03_osz/01_madonna_anorexia/01.html

2/IV. Bevezető kurzus az identitás különböző megközelítéseiről (Müllner András)

(A szövegek letölthetők a következő weboldalról:

<http://emc.elte.hu/mullner/tarstudomanyok.html>. A szükséges felhasználónevet és jelszót az etr kurzusfórumán közöltem.)

Franz Kafka: A törvény kapujában, ford. Gáli József. Internet:

<http://mek.oszk.hu/00400/00416/html/10atvalt.htm>

Karl Marx - Friedrich Engels: A német ideológia, Marx Engels Művei (III. kötet), Budapest, 1960, 22–25. (A következő szövegrész: Minden emberi történelem... mint az idealistáknál.)

Ferdinand de Saussure: *Bevezetés az általános nyelvészetbe*, Corvina, Bp., 1998, 91–98. (A következő szövegrészek: A nyelvi jel természete c. fejezet, valamint A jel változhatatlansága és változandósága c. fejezetből A változhatatlanság c. alfejezet)

Sigmund Freud: Megjegyzések a nem-tudatos fogalmáról a pszichoanalízisben, ford. Berényi Gábor, in S.F.: *Ösztönök és ösztönsorsok. Metapszichológiai írások* (Sigmund Freud Művei VI. kötet), Filum Kiadó, Bp., 1997, 7-14.

Stuart Hall: A kulturális identitásról, ford. Farkas Krisztina és John Éva, in Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*, Osiris Kiadó, Budapest, 1997, 60-86.

Foucault, M.: A szubjektum és a hatalom, ford. Kiss Attila Atilla, in Kiss Attila Atilla - Kovács Sándor s.k. - Odorics Ferenc: *Testes könyv II.*, Ictus és JATE Irodalomelmélet Csoport, 1997, 267-278. (részlet)

Edward Said: Világok között, in *Magyar Lettre Internationale* 31. szám (1998.) ld. <http://lettre.c3.hu/>

Joseph Conrad: Amy Foster, ford. Vámosi Pál, in *Halhatatlan szerelmesek. Tizenkilencedik századi elbeszélések* (II. kötet), vál. Borbás Mária, Európa Könyvkiadó, 1983, 261-289.

Geertz, Clifford: Az identitás politikájáról, in *Magyar Lettre Internationale* 31. szám (1998.) ld. <http://lettre.c3.hu/>

Anthony P. Cohen: A kultúra mint identitás egy antropológus szemével, ford. Farkas Krisztina, in in Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*, Osiris Kiadó, Budapest, 1997, 101-108.

2/V. Politikafilozófia (Szilágyi-Gál Mihály)

Bence György: „A politikum sajátossága”, Bence György: *Politikafilozófiai tanulmányok 1990-2006*. L'Harmattan, 2007: 13-26

John Gray: „A liberalizmus filozófiája”, John Gray: *Liberalizmus*. Pécs, Tanulmány Kiadó, 1996: 11-65

Ulrich im Hof: „A felvilágosodás mozgalmának hordozói”. *A felvilágosodás Európája*. Budapest, Atlantisz, 1995: 93-137

Robert Nisbet: *Konzervativizmus: álom és valóság*. Pécs, Tanulmány Kiadó, 1996: 35-115

Monroe E. Price: *A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás*. Budapest, Magvető, 1998: 377-399

Tony Wright: *Régi és új szocializmusok*. Budapest, Napvilág Kiadó, 1999: 17-66, 83-91, 168-195

3. témakör: Vizualitás és kommunikáció

R. Barthes: „A kép retorikája”, *Filmkultúra*, 1990/5, 64-72.o , vagy In: Blaskó Á. Margitházi B. *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*”, Typotex, 2010, 109-125.o.

R. Barthes: *Mitológiák*, Európa, Bp., 1975

G. Boehm: „A nyelven túl? Megjegyzés a képek logikájához” in: Nagy E. (szerk.), *A kép a médiaművészet korában*, L'Harmattan, Bp., 2005, 25-43.o.

G. Boehm: „A kép hermeneutikájához”, In: *Atheneum*, 1993, *Kép/Képiség*, 87-112.o.

Mike Bal: Vizuális esszencializmus és a vizuális kultúra tárgya, *Enigma*, 2004/41, 86-117.o.

N. Mirzoeff: „Mi a vizuális kultúra?” *EX Symposium*, 2000/ 32-33-as szám

Házás Nikoletta: „Az óriásplakát mint konceptuális művészeti műfaj (a konceptuális hagyomány újjáéledése a kortárs magyar fotográfiában)”, *Új Művészet*, 2003, 18-24.o.

György Péter: „A Benetton-kampány, reguláció és dekonstrukció”, *Nappali Ház*, 1994, / évf., szám, 36-43.o.

W.J.T. Mitchell: „A képi fordulat”, In: Blaskó Á. Margitházi B. *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény*, Typotex, 2010, 171-197.o.

W. J. T. Mitchell: „A látást megmutatni- a vizuális kultúra kritikája” *Enigma, Vizuális kultúra*, 2004/41, 17-31.o.

Sauerländer: „Iconic turn? Egy szó az ikonoklasmusért” , in: Nagy E. (szerk.) *A kép a médiaművészet korában*, L'Harmattan, Bp., 2005, 123-147.o.

Oliviero Toscani: *Reklám, te mosolygó hulla*, Park kiadó, Bp., 1995

4. témakör: Médiajog

Előadásanyag + szakirodalom

2013-ig:

Gálik Mihály, Polyák Gábor Médiaszabályozás, KJK KERSZÖV Jog és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2005.

2013-tól:

<http://www.mertek.eu/>

<http://mediajogfigyelo.hu/>

<http://mediatorveny.hu/>

http://ec.europa.eu/avpolicy/reg/history/index_en.htm

Polyák Gábor

<http://www.jogiforum.hu/hirek/24355>

Koltay András

<http://www.jogiforum.hu/hirek/24392>

Koltay András – Polyák Gábor, A médiaszabályozás ügyében döntő 165/2011. (XII. 20.) AB határozat

<http://jema.hu/article.php?c=129>

Koltay András-Lapsánszky András, Az új magyar médiaszabályozás alkotmányossági kérdései

<http://ias.jak.ppke.hu/hir/ias/20112sz/02.pdf>

Eve Salomon, Guidelines for broadcasting regulation

<http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001832/183285e.pdf>

Az Európa Tanács szakértőinek véleménye a Magyar médiaszabályozásról (2012)

http://www.mediajogfigyelo.hu/uploads/files/0_et_velemeney_mertek_tasz.pdf

A Bizottság első jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010/13/EU irányelv alkalmazásáról

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0203:FIN:HU:PDF>

The Report of the High Level Group on Media Freedom and Pluralism

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/HLG%20Final%20Report.pdf>

Médiatörvény 1x1

http://tasz.hu/files/tasz/imce/2011/tasz_media1x1.pdf

A Médiajog I-hez megadott szakirodalom:

Halmai Gábor: A véleményszabadság határai (Atlantisz 1994)

Halmai Gábor: Kommunikációs jogok (Új Mandátum 2002)

Molnár Péter: Gondolatbátorság (Új Mandátum 2002)

Emberi Jogok (Osiris 2003 szerk. Halmai Gábor, Tóth Gábor Attila)

5. témakör: A tömegkommunikáció története

Kókay-Buzinkay-Murányi: A magyar sajtó története. Magyar Újságírók

Szövetsége, é. n 230 oldal

Hargitai Henrik – Tímári Sándor – Sütő László – Bálint Irén – Balla

Éva – Biró József – Szombathy Csaba: Digitális földfelszíni rádió-műsorszórás: a T-DAB bevezetése és a digitalizáció hatása a hangzótartalom-szolgáltatásra. Médiakutató, 2006. tél.

Bevezetés és Történeti párhuzamok c. fejezetek

Hargitai H- Hirsch T. Médiatörténet.

http://szabadbolcsesz.elte.hu/index.php?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=45

Fejezetek:

A rádiózás amerikai modellje

A rádiózás története Nagy-Britanniában, Európában

A televízió története

Anthony Smith (szerk.): *Television – An International History*. Oxford University Press 1995. 11-256 oldalig: I., II., III. rész (nagyobb könyvtárakban pl. Központi Szabó Ervin - hozzáférhető, sőt kölcsönözhető)

A Magyar Televízió története: <http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/516.html>

6. témakör: Média és politika (a szövegek egy része elérhető Hammer Ferenc tárhelyén)

Anthony Giddens: *Elszabadult világ*. Budapest: Napvilág Kiadó, 2005.

Jay G. Blumler, D. Kavanagh: 'The Third Age Of Political Communication.' In: *Political Communication*; July-September, 1999.

Daniel Dayan és Elihu Katz: *Media Events: The Live Broadcasting of History*. Cambridge, MA: Harvard Univ. Press, 1992: 1-25. és 221-235.

Fareed Zakaria: *The Rise of Illiberal Democracy?* (1997)

<http://www.foreignaffairs.org/19971101faessay3809/fareed-zakaria/the-rise-of-illiberal-democracy.html>

7. témakör: Médiaelmélet (Az alábbi témakörök közül egy választható. A BA-tanulmányok során fel nem vett témakörök is választhatók.)

7/I. Médiaelmélet - hipertext, hipermédia [A kötelező irodalom egy része (felhasználónév: mediaelmelet, jelszó: eltebtk): <http://emc.elte.hu/mediaelmelet/>]

Vannevar Bush: *Út az új gondolkodás felé* (1945)

<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/memex.hun>

Szakadát István: *Xanadu*

<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/xanadu.hun>

Theodore Nelson: *Hipervilág, a szellem új otthona*, ford. Ivacs Ágnes, in *HyperText + MultiMédia*, szerk. Sugár János, Artpool, Budapest, ld.

www.artpool.hu/hypermedia/index.html

George P. Landow: *Hypertextuális Derrida, posztstrukturalista Nelson?* MEK, 1997

<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/multimed/landow.hun>

Hesse, Carla: *Books in Time*. In: Nunberg, Geoffrey, ed.: *The Future of the Book*. Berkeley: University of California Press, 1997: 21-36.

<http://www.stanford.edu/dept/HPS/HistoryWired/Hesse/HesseBooksInTime.html>

Józsa Péter: *Irodalom a digitális közegben*, ld. <http://mek.oszk.hu/02300/02313/>

Walter Benjamin: *Olajozó, Hites könyvvizsgáló* (Egyirányú utca). Fordította Tandori Dezső. In W.B.: *Angelus Novus*. Bp., Gondolat Könyvkiadó, 1980, 485. és 498-500.

Roland Barthes: *A műtől a szöveg felé*. In: *A szöveg öröme*. Budapest: Osiris, 1996, 67-74.

Roland Barthes: *A szerző halála*. In: *A szöveg öröme*. Budapest: Osiris, 1996, 50-55.

Jacques Derrida: *Grammatológia* (I. rész), transzform. Molnár Miklós, *Életünk – magyar műhely*, Szombathely, 1991, 37-41, ld. még

<http://whistler.uw.hu/meri/textar/derridagrammatologiateljes.doc> [„Az Europäische Literatur und... nemkülönben szükségszerű volt.” – A 17-től a 19. oldalig]

ezek közül az egyik: Italo Calvino: *Ha egy téli éjszakán az utazó*. Budapest: Európa, 1985; Esterházy Péter: *Termelési regény*. Budapest: Magvető, 1979; Temesi Ferenc: *Por I-II*. Budapest: Magvető, 1986, 1987; Milorad Pavic: *Kazár szótár*. Újvidék: Fórum, 1987. - elsősorban abból a szempontból, hogyan történik a linearitás megtörése a regényben, mi a szerepe, milyen értelmezései lehetnek

keressenek valamilyen hipertextre íródott szépirodalmat

Jorge Luis Borges: Az Alef, ford. Benyhe János, in J.L.B.: A halál és az iránytű. Elbeszélések, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1998, 320-338, ld. még

<http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>

Borges: Az elágazó ösvények kertje, ford. Boglár Lajos, uo. 81-96., ld. még

<http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>

Borges: Bábeli könyvtár, ford. Boglár Lajos, uo. 69-80, ld. még

<http://mek.oszk.hu/00400/00461/html/borges01.htm>

A következő hálózati kritikai kiadások tanulmányozása:

Balassi Bálint összes versei: <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/>

Kosztolányi Dezső: Édes Anna: <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/kd/edesanna/kritikai.html>

néhány digitális könyvtár, webes irodalmi folyóirat és irodalmi blog tanulmányozása

Jerome J. McGann: A hipertext alapjai, ford. Árkos Eszter, Helikon, 2004/3 („A hipertext” c. szám), 366-385., ld. még <http://www.iath.virginia.edu/public/jjm2f/rationale.html>

Mark Brady: Blogging: Personal Participation in Public Knowledge-building on the Web. Chimera Working Paper, 2005, 02.

<http://www.essex.ac.uk/chimera/content/pubs/wps/CWP-2005-02-blogging-in-the-Knowledge-Society-MB.pdf>

Einar Thorsen: Journalistic objectivity redefined? Wikinews and the neutral point of view *New Media & Society, Dec 2008; vol. 10: pp. 935 - 954*. letölthető:

http://emc.elte.hu/~gacsanna/thorsen_wikinews.pdf

Bánhegyi Zsolt: Nyílt Hozzáférés Kezdeményezés (Open Access Initiative) - Kitekintés és körkép. In: Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 2003/6-7.

http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=2093&issue_id=66

Nyíri Kristóf előadása a ME-n: Enciklopédikus tudás a 21. században

<http://www.mindentudas.hu/nyiri/index.html>

a következő webhelyek:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

Virtuális Enciklopédia – MTA Filozófiai Intézet: <http://www.enc.hu/>

Open Archives Initiative: <http://www.openarchives.org/>

Budapest Open Access Initiative: <http://www.soros.org/openaccess/index.shtml>

Creative Commons: <http://creativecommons.org>

Horváth Iván: *Magyarok Bábelben*. Szeged: JATEPress, 2000. <http://magyar-irodalom.elte.hu/babel/index.html> - *Hálózatpolitika és irodalom* c. fejezet

Gregory L. Ulmer: Hipermédia-grammatológia, ford. Bocsor Péter és Müllner András (kéziratban, letölthető a <http://emc.elte.hu/mediaelmelet/> oldalról), *Postmodern Culture*. v.1.n.2. (1991. január) Angolul ld. <http://www.infomotions.com/serials/pmc/pmc-v1n2-ulmer-grammatology.txt>

7/II. Médiaelmélet - narratológia

Dan P. McAdams: A történet jelentése az irodalomban és az életben. In: Thomka Beáta szerk.: *Narratívák V: Narratív pszichológia*. Kijárat Kiadó, Budapest, 2001: 157-176.

Hayden White: A történeti szöveg mint irodalmi alkotás. F. Heil Tamás. In.: *HW: A történelem terhe*. Osiris, Bp. 1997. 68-102.

V. J. Propp: *A mese morfológiája*. 2. javított kiadás, Osiris, Bp. 1999: 11-32; 91-116. (I. A kérdés történetéhez; II. Módszer és anyag; IX. A mese mint kerek egész)

Roland Barthes: Bevezetés a történetek strukturális elemzésébe. In: Bókay Antal – Vilcsek Béla szerk.: *A modern irodalomtudomány kialakulása – A pozitivizmustól a strukturalizmusig*. Osiris, Bp. 1998: 527-543.

Gérard Genette: Az elbeszélő diskurzus. Ford. Sepregy Boldizsár. In: Thomkla Beáta szerk.: *Az irodalom elméletei I.* JPTE-Jelenkor Kiadó, Pécs, 1996: 61-99.

Mieke Bal: Fokalizáció - letölthető:
<http://szabadbolcsesz.elte.hu/mediatar/vir/szoveggyujtemeny/bal/index.html>

Seymour Chatman: Amire a regény képes, de a film nem (és fordítva) – letölthető:
<http://szabadbolcsesz.elte.hu/mediatar/vir/szoveggyujtemeny/chatman/index.html>

David Bordwell: A klasszikus elbeszélés módja. In: Vajdovich Györgyi szerk.: *A kortárs filmelmélet útja*. Palatinus, 2004: 182-228.

Max Imdahl: Giotto Aréna-freskóinak egyes narratív strukturáiról. In: Thomka B. szerk.: *Narratívák 1.: Képleírás, képi elbeszélés*. Kijárat Kiadó, Budapest, 1998: 117-134.

Kibédi Varga Áron: A szó-és-kép viszonyok leírásának ismérvei. In: Bacsó Béla szerk.: *Kép, fenomen, valóság*. Kijárat Kiadó, Budapest, 1997: 300-320.

Varró Attila: A térré vált idő: Filmszerű ábrázolásmód a tömegképregényekben. In: *Enigma* 40 (2004): 118-135.

Aarnoud Rommens: Manga story-telling/showing. *Image & Narrative, 1* (August 2000) letölthető: <http://www.imageandnarrative.be/narratology/aarnoudrommens.htm>

Rasmus Blok: A Sense of Closure: The State of Narration in Digital Literature. In: Balling, Hans - Madsen Klinkby, Anders (eds.): *From Homer to Hypertext: Studies in Narrative, Literature and Media*. University Press of Southern Denmark, 2002: 167-180. (fénymásolat a titkárságon)

Brian McHale: Kínai doboz-világok. In: Thomka B. szerk.: *Narratívák 6.: Narratív beágyazás és reflexivitás*. Kijárat Kiadó, Bp., 2007: 181-208.

7/III. Médiaelmélet – mozgóképelmélet

Francesco Casetti: *Filmelméletek 1945-1990*. Osiris, Budapest, 1998. 15-244. oldalig: 1-15. fejezet

7/IV. Médiaelmélet – bevezetés a médiaelméletbe

Az előadás alapjául szolgáló (és a hallgatók számára ajánlott) olvasmány:

Fred Inglis: *Media Theory. An Introduction*, Basil Blackwell, 1990.

Kötelező olvasmányok:

1. A társadalmi kommunikáció rövid története

Goody-Watt: Az írásbeliség következményei, Nyíri Kristóf - Szécsi Gábor (szerk.): *Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig*, Áron Kiadó, Bp., 1998, 111-128.

2. Tömegtársadalom és technológia

Raymond Williams: *Televízió. Technológia és kulturális forma*, ford. Veres Júlia, Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1976, 5-30., 133-151. (A technika és a társadalom, valamint A technika intézményei c. fejezet)

3. A média és a számok

James Curran: Még egyszer a tömegmédiáról és a demokráciáról, in Angelusz Róbert, Tardos Róbert, Terestyéni Tamás (szerk.): *Média, nyilvánosság, közvélemény*, Gondolat, Budapest, 2007, 910-949.

4. Ideológia

Clifford Geertz: Az ideológia mint kulturális rendszer, ford. Fejér Balázs, in C.G.: *Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások*, vál. Niedermüller Péter, Századvég Kiadó, Budapest, 1994, 26-71.

5. Szemiotika és diskurzus

Roland Barthes: *Mitológiák*, vál. és ford. Ádám Péter, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1983. (A következő részek: 5-26, 49-56, 61-68, 75-79, 97-100, 117-126, 133-141.)

Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés. A börtön története*, ford. Fázsy Anikó és Csűrös Klára, Gondolat Kiadó, Budapest, 1990, 267-311. (A panoptikusság c. fejezet.)

6. A közönség

Elihu Katz, Jay Blumler, Michael Gurevitch: A tömegkommunikáció használata az egyének által, in Angelusz Róbert, Tardos Róbert, Terestyéni Tamás (szerk.): *Média, nyilvánosság, közvélemény*, Gondolat, Budapest, 2007, 210-227.

7. A kép

E.H. Gombrich: A látható kép, ford. Pléh Csaba, in Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció. A kommunikatív jelenség* (1. kötet), Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1978, 123-141.

8. A kultúra

Clifford Geertz: A művészet mint kulturális rendszer, ford. Sajó Tamás, in C.G.: *Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások*, vál. Niedermüller Péter, Századvég Kiadó, Budapest, 1994, 271-303.

7/V. Médiaelmélet – a médiaelméletek filozófiai alapjai

Theodor Wiesengrund Adorno, Max Horkheimer: „Kultúripar”, *A felvilágosodás dialektikája*. Budapest, Atlantisz 1990: 147-201

Jean Baudrillard: „Requiem für die Medien“: 275-281 (Rekviem a médiáért), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004

John Dewey: „Kunst als Erfahrung“: 159-163 (A művészet mint tapasztalat), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004

Murray Edelman: *A politika szimbolikus valósága*. L'Harmattan, 2004: 145-166

Felkai Gábor: „A diszkurzus-étika és a demokratikus politikai eljárások eszménye“, *A kommunikatív etika*. Budapest, Új mandátum, 2001: 7-52

Nelson Goodman: „Sprachen der Kunst“: 289-293 (A művészet nyelvei), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004

Jürgen Habermas: „Szociális érdekek mint interszjektíven ’levizsgáztatható’ érvényességi igények”, *A kommunikatív etika*. Budapest, Új mandátum, 2001: 108-119

Ulrich im Hof: „A felvilágosodás mozgalmának hordozói”. *A felvilágosodás Európája*. Budapest, Atlantisz, 1995: 93-137

Ernst Mach: „Die Analyse der Empfindungen und das Verhältnis des Physischen zum Psychischen“: 119-126 (Az érzékek elemzése és fizikai kapcsolata a pszichikaival), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004

Herbert Marcuse: *Az egydimenziós ember*. Budapest, Kossuth, 1990: 11-41

Monroe E. Price: *A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás*. Budapest, Magvető, 1998: 377-399

Ajánlott irodalom

Walter Benjamin: *Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit* (A műalkotás a technikai sokszoríthatóság korában). Frankfurt, Suhrkamp, 2006

Hans Magnus Enzensberger: „Baukasten zu einer Theorie der Medien“: 254-275 (Építőkövek egy médiaelmélethez), *Texte zur Medientheorie*. Stuttgart, Reklam, 2004

Harry G. Frankfurt: *Bullshit*. Princeton University Press, 2005, Frankfurt, Suhrkamp, 2006